

Міністерство освіти і науки України
Дніпропетровський національний університет ім. О.Гончара
Факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства
Кафедра порівняльної філології східних та англомовних країн

„Затверджено ”

Ректор ДНУ ім. Олеся Гончара
член-кореспондент НАН України
проф. Поляков М.В.
„ 2 ” _____ 2016 р.

„Узгоджено”

Проректор ДНУ ім. Олеся Гончара
з науково-педагогічної роботи
проф. Чернецький С.О.
„ 4 ” _____ 2016 р.

**Програма
фахового вступного випробування**

**за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста,
за рівнем магістра**

035 Філологія (китайська мова і література)

Розглянуто
на засіданні Вченої ради
факультету української й іноземної
філології та мистецтвознавства
Протокол № 6 від 22.12.2015

Голова ради І.С. Попова

Дніпропетровськ
2016

Зміст

Вступ.....	3
Знання студента.....	3
Вміння студента.....	4
Зміст програми фахового вступного випробування для спеціальності 035 Філологія (китайська мова і література)	5
Перелік рекомендованої літератури.....	9
Критерії оцінки результатів виконання завдань фахового іспиту.....	11

Вступ

Фаховий іспит є засобом комплексного контролю засвоєння студентами знань та умінь, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою напряму підготовки *6.020303 Філологія (китайська)*.

Фаховий іспит має на меті діагностику ступеню сформованості філологічної компетенції з фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін ОПП бакалавра. Фаховий іспит передбачає застосування тестових завдань. Тестові завдання складаються з 25 питань по 2 бали з лінгвістичних дисциплін та 20 питань з історії зарубіжної літератури за програмою навчання.

На фаховому іспиті передбачається перевірка знань та вмінь студентів з (1) фундаментально-філологічних та (2) професійно-практичних дисциплін таких, як *Лексикологія основної іноземної мови, Стилїстика основної іноземної мови, Теоретична граматики основної іноземної мови, Основна іноземна мова, Вступ до спецфілології*.

Літературознавча частина фахового іспиту за напрямом підготовки *6.020303 Філологія (китайська)* передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють всі розділи програми курсу «Історія зарубіжної літератури».

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін **студент повинен знати:**

- загальні властивості мови, китайської мови у дихотомії мови та мовлення;
- сучасні напрями у науці про мову (комунікативний, функціональний, соціолінгвістичний, лінгвокраїнознавчий);
- праці найбільш видатних лінгвістів;
- методи, основні поняття та термінологію для дослідження китайської мови;
- особливості лексичної, граматичної та фонетичної системи мови;
- найважливіші проблеми та напрямлення стилістичних досліджень;
- стилістичні ресурси китайської мови;
- варіативність мовних явищ в залежності від сфери використання;
- функціональні стилі мовлення та стилістичні явища, які використовуються в кожному стилі;
- методи, основні поняття та термінологію для дослідження граматики китайської мови;
- історію граматичних теорій та праці найбільш видатних граматистів;
- будову та закономірності граматичної підсистеми китайської мови;
- вимову близьку до стандартної, вміння надати висловлюванню відповідну інтонацію, засоби логічної експресії, при нормальному темпі мовлення;

- граматичні та стилістичні норми китайської мови;
- переклад з китайської мови на рідну та з рідної на китайську текстів, що належать до різних функціональних стилів (науково-технічного, офіційно-ділового, публіцистичного, літературно-художнього, розмовного);
- основні лексичні, граматичні та синтаксичні особливості як літературної, так і розмовної мови на матеріали сучасної художньої літератури, фонограм фільмів та спектаклів, лінгафонних курсів;
- володіти різними стилями мовлення, майстерно і переконливо викладати свої думки в процесі спілкування як усно так і письмово;
- бути обізнаним у наукових джерелах з питань синології як класичного напрямку, так і сучасних авторів;
- особливості китайської писемності, основні етапи її розвитку та причини зберігання ієрогліфіки;
- шість ка тегорій ієрогліфів, їх походження та особливості;
- причини існування веньяня і байхуа, проблеми літературної мови у Китаї;
- особливості діалектної ситуації у сучасному Китаї;
- основні етапи розвитку традиційної китайської фонології та найвідоміші теоретичні праці з фонології;
- різницю між традиційною китайською фонологією та європейськими фонетиками;
- основні етапи розвитку фонетичної системи китайської мови.

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін **студент повинен вміти:**

- володіти іншомовним мовленням в основних видах мовленнєвої діяльності і перекладі як особливим видом мовленнєвої діяльності на засадах засвоєння фонетики, лексики та граматики китайської мови;
- володіти методами лінгвістичного та літературознавчого аналізу та застосовувати їх для характеристики мовних явищ і творів художньої літератури;
- дотримуватись норм сучасної літературної мови у процесі усного та письмового спілкування, при перекладі;
- вміти аналізувати мовний матеріал у зв'язному тексті;
- узагальнювати та застосовувати набуті теоретичні знання щодо проблем сучасної лексикології, стилістики, граматики;
- доречно використовувати лексичний фонд китайської мови у контекстно обумовлених мовленнєвих ситуаціях;
- орієнтуватися у сучасних теоріях китайських та вітчизняних синологів;

- аналізувати стилістичні явища на рівні фонетики, лексики, граматики, синтаксису;
- виділити стилістичне значення, його співвідношення з денотативним та конотативним значенням;
- користуватися стилістичними ресурсами китайської мови;
- вживати стилістичні словотворчі засоби;
- використовувати стилістичні граматичні ресурси;
- користуватися синтаксичними конструкціями в сфері простого та складного речення: еліптичними конструкціями, репризою, риторичними запитаннями, приєднанням, порядком слів (стилістичні функції інверсії), засобами логічного виділення;
- вживати та класифікувати стилістичні фігури та тропи (метафору, порівняння, синекдоху, персоніфікацію, алегорію, перифразу, гіперболу, літоту, евфемізми, іронію, сарказм та ін.);
- вживати функціональні стилі мови та мовлення (розмовний, науковий, офіційно-діловий, газетно-публіцистичний, стиль художньої літератури);
- орієнтуватися в сучасних граматичних теоріях та працювати з науковою літературою з граматики та загального мовознавства;
- аналізувати фактичний мовний матеріал та використовувати сучасні методи лінгвістичного аналізу;
- вільно володіти фонетичними, лексичними та синтаксичними мовними аспектами іншомовної мовленнєвої діяльності;
- орієнтуватись у тексті, читати та розуміти оригінальні тексти;
- будувати структурно-логічний ланцюг іншомовної мовленнєвої діяльності;
- здійснювати планування та самокорекцію комунікативної діяльності;
- ділити ієрогліфи на шість категорій.
- позначати читання ієрогліфів за допомогою систем фаньце та ін.
- відрізняти різні групи діалектів китайської мови на слух.
- з'ясувати, до якого каліграфічного стилю належить той чи інший текст.
- відрізняти тексти на веньяні та байхуа.
- виділяти основні особливості китайської мови у порівнянні з іншими східними мовами.

I Теоретичні питання з китайської філології

(7 тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді)

Вступ до спецфілології

Історія формування та розвитку діалектів китайської мови. Фаньянь як перше джерело наших знань про діалекти китайської мови. Причини появи діалектів у різних регіонах Китаю, причини збереження цих діалектів. Вплив особливостей китайської писемності на формування діалектної ситуації у Китаї. Сучасні та стародавні діалекти китайської мо

ви. Поширення території мешкання китайців на північ. Захист північних кордонів як головна причина. Формування північних діалектів. Контроль над шовковим шляхом як одна з головних причин поширення території мешкання китайців на захід. Формування західних діалектів. Політична та економічна нестабільність як причина кількох хвиль міграцій на південь. Формування південних діалектів. Різниця між історичними обставинами розвитку діалектної ситуації у південному та північному Китаї. Екстралінгвістичні причини цієї різниці. Поліцентрична структура діалектних груп китайської мови. Моноцентричні та поліцентричні тенденції в розвитку діалектної ситуації. Проблема формування єдиної мови. Труднощі формування єдиної мови. Історія формування загальноновживаної національної мови. Поява байхуа та його роль у розвитку діалектної ситуації у Китаї. Пекинський діалект та "мова чиновників". Причини появи "мови чиновників", її особливості та роль у суспільстві. Від гуаньхуа до національної мови. Роль пекінського діалекту у формуванні китайської національної мови. Гоюй і путунхуа. "Мова чиновників" як найраніший варіант загальноновживаної мови. Різні течії у формуванні національної мови на початку ХХст. Формування національної мови після створення КНР. Сучасні тенденції формування національної мови. Причини необхідності формування національної мови у Китаї. Труднощі розповсюдження національної мови. Шляхи формування і розвитку національної мови. Вплив руху "4 травня" 1919р. на формування національної мови. Вимоги до національної мови. Національна мова на Тайвані, у Гон Конзі та інших місцях мешкання китайської діаспори. Засоби позначення читання китайських ієрогліфів. Причини зародження інтересу китайських лінгвістів до вивчення фонетики. Засоби позначення читання китайських ієрогліфів у діяхронічному аспекті, їх вплив на подальший розвиток китайської фонетики. Фонетичні словники китайської мови на різних етапах її розвитку. Переваги і недоліки фонетичних словників китайської мови. Причини відмови від звукової писемності та транскрипції у західному розумінні цього терміну. Проблема реконструкції ранніх історичних становищ фонетики китайської мови. Реконструкція ранніх історичних становищ фонетики китайської мови як центральна проблема китайської фонетики. Причини труднощів реконструкції стародавньої китайської фонетичної системи на відміну від фонетичних систем західних мов. Найважливіші етапи і методи реконструкції ранніх історичних становищ фонетики китайської мови. Цеюнь як джерело реконструкції фонетики середньокитайської мови. Розбір засобів і техніки фонетичних реконструкцій. Техніка фонетичної реконструкції по фонетичному

словнику, складеному методом фаньце та словникам рим. Особливості кожного з засобів реконструкції ранніх історичних становищ фонетики китайської мови. Переваги і недоліки кожного з засобів. Роль кожного з засобів у реставрації стародавньої фонетичної системи китайської мови.

Теоретична граматики

Місце китайської мови у типологічній класифікації мов світу. Точка зору Е.Сепіра. Ізолюючі мови у відношенні засобів висловлення граматичних понять. Аналітичні мови з точки зору ступіню синтезування. П.Меріджи “Про структуру групуючих мов”. Відсутність чіткої межі між так званими ізолюючими та аглютинативними мовами. Суперечки стосовно формули Шлейхера. Роль груповки слів у китайській мові. Суть розходжень Е.Сепіра та П.Меріджи. В.Гумбольдт про термін “ізолюючий”. Зумовленість законів груповки історично попереднім станом китайської мови. Точка зору Касірера. Касірер про різницю між різними мовами, які відносяться до ізолюючих. Групи ізолюючих мов згідно ступіню складності їх синтаксичної структури. Мови з фрагментарною синтаксичною структурою. Точка зору В.Скалічки. Полісинтетичні мови. Інша точка зору на характер груповки лексичних елементів китайської мови. Складні слова – композита. Різниця словотвору у китайській та західних мовах. Порівняння В.Скалічкою граматичного строю англійської та китайської мови. Необхідність відмовитися від традиційного розподілу на синтаксис та морфологію. Проблема виділення у китайській мові слова та морфеми. Проблема відрізнення слова від морфеми та словосполучення. Проблема з’ясування меж слова. Співвідношення складу і морфеми у китайській мові. Проблема “тимчасових слів” у китайській мові. Граматична природа китайського слова. Квантитативна характеристика китайського слова. Порівняння особливостей китайського слова та морфеми у веньяні та байхуа. Вплив особливостей китайського слова та морфеми на формування граматичних особливостей китайської мови у діахронічному аспекті. Різні точки зору китайських та зарубіжних лінгвістів на проблеми китайського слова. Проблема “універсальних” категорій загального мовознавства. Західні вчені про “універсальні” категорії загального мовознавства. Можливість застосування “універсальних” категорій у китайській граматиці. Морфологія та синтаксис у китайській граматиці. Проблема частин мови у китайській граматиці з точки зору “універсальних” категорій загального мовознавства. Проблема складу – морфеми – слова – словосполучення з точки зору “універсальних” категорій.

Стилістика

Публіцистичний стиль. Загальна характеристика. Лексико-фразеологічні особливості (Лексичні пласти, веньянізми, власне виразні засоби, зображувально-виразні засоби, стилістичні контамінації). Граматичні особливості (Емфаза компонентів синтаксичних структур, переосмислення значення синтаксичних структур, засоби організації синтаксичних структур). Види публіцистичних творів. Науково-технічний стиль. Загальна характеристика. Лексико-фразеологічні особливості. (Лексичні пласти, термінологічна лексика, запозичена лексика, Інтернаціональна лексика, фразеологічні штампи). Граматичні особливості (Функціональні і структурні типи речень). Офіційно-діловий стиль. Загальна характеристика. Лексико-фразеологічні особливості. (Лексичні пласти, веньянізми, фразеологічні штампи). Граматичні особливості (Функціональні і структурні типи речень). Види ділових паперів. Розмовний стиль. Загальна характеристика. Лексико-фразеологічні особливості (Лексичні пласти, лексика розмовного стилю з точки зору складового складу, власне виразні засоби, зображувально-виразні засоби, фразеологізми). Граматичні особливості (Функціональні і структурні типи речень, емфаза компонентів синтаксичних структур, еліпсис компонентів синтаксичних структур). Фразеологія. Загальна характеристика. Фразеологізми з емоційно-оцінювальним значенням. Готові висловлювання ченьюй. Ченьюй паралельної конструкції. Ченьюй непаралельної конструкції. Народні речення яньюй. Яньюй паралельної конструкції. Яньюй непаралельної конструкції. Недомовки сехоуюй. Сехоуюй у повній формі. Сехоуюй у скороченій формі. Відточені фрази. Зразкові висловлювання. Странні речення. Зображувально-виражальні засоби. Загальна характеристика. Алгоритм, заснована на порівнянні. Явне порівняння. Приховане порівняння. Сильне порівняння. Непряме порівняння. Алгоритмичне порівняння. Гіперболічне порівняння. Заміна, основана на запозиченні. Логіко-семантична природа різновидів порівняння у китайській мові. Запозичення по суміжності. Заміна по протилежності. Заміна загального імені власним. Переміщення ознаки. Персоніфікація. Гіпербола.

Лексикологія

Основні напрямки досліджень в галузі лексикології. Основні проблеми. Проблеми в галузі семасиології. Проблеми в галузі фразеології. Проблеми в галузі лексикографії. Сучасні розробки в галузі лексикології. Характеристика парадигматичної побудови мови. Основні характеристики китайського слова. Особливості словотвору у китайській мові. Характеристика основних способів словотвору у

сучасній китайській мові. Специфіка складних слів. Контракція. Порівняльний аналіз способів словотвору у китайській мові та західних мовах. Специфіка китайських морфем. Первинні лексеми.

II. Практична частина (Основна іноземна мова (китайська))– 18 тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді:

- 1) граматика – 7 тестових завдань,
- 2) розуміння прочитаного – 7 тестових завдань,
- 3) комплексні завдання – 4 тестових завдання.

Розмовні теми: «Моя сім'я», «Моя кімната», «Наш університет», «Система освіти у Китаї», «Традиційні китайські свята», «Економіка Китаю», «Культура та мистецтво Китаю», «Географія Китаю», «Спорт», «Каліграфія та живопис»

Граматичні явища:

Порядок слів у китайському реченні. Специфіка питальних речень та їх типи. Питальні займенники. Числівники та лічильні слова. Речення з прикметником у якості присудка. Вказівні займенники. Речення з дієсловом у якості присудка. Типи обставин та їх специфіка. Речення з іменником у якості присудка. Речення з конструкцією «підмет-присудок» у якості присудка. Речення з дієслівним присудком з двома об'єктами. Види додаткових членів та їх специфіка. Модальні дієслова. Фразові частки. Складні речення. Багатодієслівне речення. Структурні допоміжні слова. Рамочні конструкції. Подвоєння дієслів. Послідовно-зв'язане речення. Аспектні допоміжні слова. Порівняльні конструкції. Речення існування, появи та зникнення. Пасивні речення

Перелік рекомендованої літератури

1. Е.Б. Астрахан, О.И. Завьялова, М.В. Софронов. Диалекты и национальный язык в Китае. М., 1985.
2. Астрахан Е. Б. Формирование лексики путунхуа: (Проблемы источников лексики национального языка): Канд. дис. филол. наук – М., 1980.
3. Ван Ляо-и. Основы китайской грамматики. М., 1954.
4. Вопросы китайской филологии. М., 1963.
5. Гао Мин-кай. Проблема частей речи в китайском языке. – «Вопр. языкознания», 1955, 3.
6. Горелов В. И. О лексической синонимии в китайском языке. - Сб. "Вопросы лексической и грамматической семантики". М., 1983.
7. Горелов В.И. Стилистическая лексикология. - В кн.: "Стилистика современного китайского языка". - М., 1979.
8. Горелов В.И. Теоретическая грамматика китайского языка. М., 1989.
9. Горелов В.И. Стилистика современного китайского языка. М., 1979.

10. З.Л.Григорова. Интонация вопросительных предложений в современном китайском языке. Канд. дис. М., 1968.
11. Захаров В. П. Односложные слова в китайской речи. - Труды института. Сер. "Иностранные языки", 1979, № 15.
12. Иванов В. В. Терминология и заимствования в современном китайском языке. - М., 1973.
13. Исаенко Б.С. К проблеме границ китайского слова. - В кн.: "Опыт китайско-русского словаря". - М., 1957.
14. История лингвистических учений. Средневековый Восток. Л., 1981
15. Кленин И. Д. Военная лексика современного китайского языка. (Теоретическое обоснование к "Китайско-русскому военному словарю")- М., 1970.
16. Кленин И.Д. Морфемная контракция и ее типы в современном китайском языке. - Вопросы языкознания, 1975, № 2.
17. Кленин И.Д., Щичко В.Ф. Лексикология и фразеология китайского языка. Курс Лекций. - М., 1978.
18. Конрад Н.И. О литературном языке в Китае и Японии // Вопросы языкознания. М., 1954, №3. С.25-40
19. Кондрашевский А.Ф. Иерархические группы ключей словаря "Шо-вэнь" и их свойства//Вестник МГУ. Серия Востоковедение. №3, 1979.
20. Коротков Н.Н. Основные особенности морфологического строя китайского языка: (Грамматическая природа слова), - М., 1968.
21. М.В.Крюков, В.В.Малявин, М.В.Софонов. Китайский этнос на пороге средних веков. М., 1979.
22. Люй Шу-сян. Очерк грамматики китайского языка. М., 1961.
23. Мудров Б.Г. К вопросу о "словах со связанным значением" - Труды института. Сер. "Иностранные языки"., 1970, №6.
24. Підручник китайської мови. Пекін. ін-т мови та кул-ри, 1995.
25. Підручник китайської мови поглибленого рівня. Пекін, 1995.
26. Підручник з китайського країнознавства. Шанхай, 1993.
27. Підручник "Запрошення до Китаю", Пекінський університет, 1994.
28. Н.Ранинская. Фразовые частицы современного китайского языка. - Уч. зап. МГИМО. Вопр. яз. и л-ры - вост. яз. Филол выпуск № 5, 1982.
29. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. М., 1974.
30. Семенов А.Л. Копулятивный тип связи в лексике современного китайского языка: Автореф. дис. канд. филол. наук - М., 1973.
31. Сложение значимых моносиллабов. - Е.И.Шутова. - Вопр. языкознания, 1997.
32. Солнцев В.М. О соотношении слова и предложения в китайском языке. М., 1960.
33. Солнцева Н.Б., Солнцев В.М. О роли порядка слов в китайском языке. М., 1987.
34. Солнцева Н.В., Солнцев В.М. Теоретическая грамматика современного китайского языка: (Проблемы морфологии) - М., 1979.

35. Г.А.Софоклов, Е.Гуйянь. Современный литературн. кит. язык, ч.2, Харбин, 1972.
36. Тань Ао-шуан. Тональные регистры в кантонском диалекте. Вестник МГУ. Востоковедение. 1971, № 1, стр. 84-95.
37. Фролова О. П. Словообразование в терминологической лексике современного китайского языка. - Новосибирск, 1981.
38. Хаматова А.А. Омонимия в современном китайском языке - Владивосток, 1981.
39. Цыкин В.А. Именное словопроизводство в современном китайском языке. Автореф. дис. канд. филол. наук - М., 1980.
40. Шер А.Я. Что нужно знать о китайской письменности. М., 1968.
41. В.Ф.Щичко. Сопоставительный анализ древнего и современного китайского языка. - К проблеме взаимосвязи грамматического и семантического аспектов. Канд. дис., М., 1987.
42. Яхонтов С.Е. Категории глагола в китайском языке. ЛГУ. 1957.
43. С.Е.Яхонтов. Классификация диалектов китайского языка. Исследования по филологии стран Азии и Африки. Л., 1966, стр. 121-128.

III. Теоретичні та історико-літературні питання з зарубіжної літератури (програма розроблена кафедрою зарубіжної літератури) – 20 тестових завдань

Критерії оцінювання результатів виконання завдань фахового іспиту

Об'єктивна оцінка результатів вирішення завдань можлива (як і будь-яке інше вимірювання) лише при їх зіставленні з еталонами – зразками правильних та повних рішень (відповідей). Еталонами рішень можуть бути фрагменти навчальної, науково-технічної літератури, інші джерела. У цьому разі необхідний перелік точних посилань на відповідні джерела (повний бібліографічний опис джерела інформації). Творчі рішення не містять еталонів через абсолютну новизну (непередбачуваний результат). У цьому випадку оцінка досягнення цілі завдання - експертна.

При остаточній оцінці результатів виконання завдання необхідно враховувати *здатність* студента:

- ♦ диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- ♦ застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях;
- ♦ аналізувати й оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень;

Критерії оцінювання результатів виконання тестових завдань фахового іспиту:

Кожна правильна відповідь на тестове питання лінгвістичної частини оцінюється у 2 бали.

Загальна оцінка за лінгвістичну частину фахового іспиту за умови правильних відповідей на всі тестові питання – 50 балів.

Загальна оцінка за літературознавчу частину фахового іспиту за умови правильних відповідей на всі тестові питання – 50 балів.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри порівняльної філології східних та англомовних країн
протокол № 3 від 27.10.2015 р.

Завідувач кафедри порівняльної
філології східних та англомовних країн

проф. Ліпіна В.І.

Програма вступних фахових випробувань для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст (магістр) у частині навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»

Літературознавча частина фахових вступних випробувань зі спеціальностей 035 «Філологія (англійська мова і література, німецька мова і література, французька мова та література, китайська мова та література, японська мова і література), Переклад» передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють усі розділи нормативного курсу навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури».

Тестові завдання характеризуються різним рівнем складності й передбачають здійснення необхідних аналітичних операцій, пов'язаних зі знанням основних закономірностей літературного процесу, окремих жанрів, стилів, напрямків та творчості провідних письменників.

Літературознавча частина тестових завдань білету фахових вступних випробувань включає два типи тестових завдань закритої форми:

- тестові завдання закритої форми з вибором однієї правильної відповіді;
- тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари»).

Структура літературознавчої частини тестових завдань білету фахових вступних випробувань:

- тестові завдання закритої форми з вибором однієї правильної відповіді – 30 балів (15 питань по 2 бали);
- тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари») – 20 балів, по 1 балу за кожен «логічну пару» (5 питань по 4 бали).

Загальна оцінка за літературознавчу частину фахового вступного випробування за умови правильних відповідей на всі тестові питання – 50 балів.

Розділ 1. Література Середніх віків та Відродження

1. Західноєвропейське Середньовіччя як культурна епоха: загальнокультурний та літературний аспекти.
2. Типологічні та національно-своєрідні риси класичного епосу Середньовіччя.
3. Лицарська література середніх віків.
4. Проблематика та жанри міської літератури Середньовіччя.
5. Відродження як культурно-історична епоха (загальнокультурні і літературні аспекти).
6. Народна карнавальна культура Середньовіччя та її вплив на поетику роману Ф.Рабле «Гаргантюа та Пантагрюель».
7. Особливості категорії «трагічного» в драматургії Шекспіра.
8. Новаторство Сервантеса в романі «Дон Кіхот».
9. Особливості поетики архаїчного епосу (поема «Беовульф»).
10. Художня структура «Пісні про Нібелунгів».
11. «Пісня про Роланда» як взірєць французького героїчного епосу.
12. Жанрові особливості роману про Трістана та Ізольду.
13. Поетологічні особливості «Божественної комедії» Данте.

15. Гамлет як трагічний герой Шекспіра.
16. Образ Дон Кіхота в романі Сервантеса та семантика поняття «донкіхотство».

Розділ 2. Література 17-18 століття

17. Загальна характеристика бароко як культурного та літературного явища.
18. Класицизм як літературний напрямок XVII століття.
19. Просвітництво як феномен західноєвропейської культури XVIII ст.
20. Провідні художні напрямки в західноєвропейській літературі XVIII ст.
21. Західноєвропейський сентименталізм (особливості поетики).
22. Релігійно-філософська поема Дж.Мілтона «Втрачений рай».
23. Концепція героя в «Сіді» П.Корнеля.
24. Особливості конфлікту в «Федрі» Ж.Расіна.
25. Поетика «високої комедії» Мольєра (аналіз твору за вибором студента).
26. Проблематика і поетика роману Д.Дефо «Робінзон Крузо».
27. «Мандри Гулівера» Дж. Свіфта як сатирико-філософський роман.
28. Поетика жанру «Тома Джонса» Г.Філдінга.
29. Особливості новаторства Л.Стерна в романі «Сентиментальна подорож».
30. Поетика жанру філософської повісті Вольтера (аналіз твору за вибором студента).
31. Поетика жанру «Черниці» Дідро.
32. Проблема жанрового універсалізму «Фауста» Гете.
33. Поетика жанру «Страждань молодого Вертера» Гете.
34. Проблемно-тематичний комплекс «Розбійників» Шіллера.

Розділ 3. Література 19 століття

35. Принципи і критерії періодизації літератури XIX ст.
36. Загальна характеристика романтизму як літературного напрямку XIX ст.
37. Загальна характеристика реалізму як літературного напрямку XIX ст.
38. Ознаки взаємозв'язку романтизму і реалізму у західноєвропейській літературі XIX ст.
39. Поетика жанру ліро-епічної поеми в англійському романтизмі.
40. Модифікації соціального роману в англійській літературі XIX ст.
41. Модифікації соціального роману в французькій літературі XIX ст.
42. Поетологічні особливості історичного романтичного роману XIX ст.
43. Модифікації романтичного роману в літературі XIX ст.
44. Жанрово-стильова своєрідність романтичної новели в американській літературі.
45. Жанрово-стильова своєрідність романтичної новели в німецькій літературі.
46. Романтична поезія та її видатні представники в англійській літературі.
47. Основні риси американського романтизму.
48. Особливості героя та жанру в поемі Байрона «Паломництво Чайльда-Гарольда».
49. Художня своєрідність романістики Діккенса (аналіз твору за вибором студента).
50. Особливості оповідної манери та образу оповідача в романі Теккерея «Ярмарок суєти».

51. Характерні риси поетики й стилю у повістях-казках Гофмана.
52. Своєрідність романтизму в романах В.Гюго.
53. Принципи реалістичного методу Бальзака.
54. Своєрідність соціально-психологічних романів Стендаля.
55. Поетологічні особливості роману Флобера «Мадам Боварі».

Розділ 4. Література кінця 19 – початку 20 ст.

56. Основні риси натуралізму в західноєвропейській літературі к.19-п.20ст.
57. Основні риси літературного імпресіонізму.
58. Основні риси символізму.
59. Основні риси неоромантизму в англійській літературі к. 19 - п.20 ст.
60. Художня своєрідність роману Гарді «Тесс з роду Д'Ербервіллів».
61. Основні риси "драми ідей" Б.Шоу.
62. «Портрет Доріана Грея» та концепція взаємодії життя та мистецтва в романі Уайльда
63. Своєрідність конфлікту в драмі Г.Ібсена «Ляльковий дім».
64. Особливості аналітичної драми Г.Ібсена.
65. Особливості поетики драми А.Стріндберга «Фрекен Юлія».
66. Жанрова своєрідність «Сліпих» М.Метерлінка.
67. Художня своєрідність символістського театру М.Метерлінка.
68. Своєрідність натуралістичної образності в романі Е.Золя «Жерміналь».
69. Образ головного героя роману Мопассана «Любий друг» / «Життя».
70. Філософія успіху в романі Драйзера «Сестра Керрі».

Розділ 5. Література 20 століття

71. Модернізм як домінанта західноєвропейської культури першої половини ХХ ст.
72. Дискусії про літературний модернізм (семантична нестабільність терміну, генезис явища, календарні межі, національні версії, «школи», репрезентативні автори й тексти).
73. Літературний рух авангардизму: національні версії, школи, риси поетики, репрезентативні автори й тексти.
74. Поетика „потому свідомості” у літературі західноєвропейського модернізму: індивідуальні прийоми й форми реалізації.
75. Французький літературний екзистенціалізм: поетика й художній досвід.
76. Епічний театр Б. Брехта: теорія та практика.
77. Історико-літературний феномен „нового роману”.
78. Провідні риси поетики „драми абсурду”.
79. Постмодерн як історико-культурологічний феномен: провідні риси постмодерністського світовідчуття, календарні межі явища.
80. Провідні риси поетики літературного постмодернізму (категорії гри, іронії, авторської маски, інтертекстуальності, принцип нонселекції, прийом подвійного кодування).
81. Інтертекстуальність та її функція в постмодернізмі.
82. Значущість художніх відкриттів Дж. Джойса для культури ХХ ст. (аналіз твору за вибором студента).
83. Романи В. Вулф як класика модернізму (аналіз твору за вибором студента).

84. Поезія Т.С.Еліота та проблеми модернізму в ліриці (аналіз твору за вибором студента).
85. Художні відкриття Д. Г. Лоренса-романіста (аналіз твору за вибором студента).
86. „У пошуках втраченого часу” М. Пруста як літературний портрет свідомості митця (аналіз одного з романів циклу).
87. Особливості інтерпретації теми екзистенціальної ситуації у романі Ж.-П. Сартра „Нудота”.
88. Особливості інтерпретації теми екзистенціальної ситуації у „Сторонньому” А.Камю.
89. Художній світ Ф.Кафки: реальність ірреального, дійсність і фантазія, абсурдизм буденного, емоційна безбарвність, безликість оповіді, буденність жаху і зла.
90. Модерністські риси поетики жанру роману Т.Манна (аналіз твору за вибором).
91. Тема духовного пошуку в філософській прозі Г.Гессе.
92. Художні відкриття Е.Хемінгуейя в жанрах новели і роману (за вибором студента).
93. Оригінальність художнього пошуку У.Фолкнера-романіста (аналіз твору за вибором студента).
94. Поетика абсурду у французькій «новій драмі» (аналіз твору за вибором студента).
95. Школа „нового роману” й творчість А.Роб-Грійє.
96. Тема конфлікту поколінь у романі Дж.Селінджера „Над прірвою у житті”.
97. Риси поетики притчі у романі У.Голдінга (твір за вибором студента).
98. Моралістична направленість та ігрова форма романів А.Мердок (аналіз твору за вибором).
99. Оновлення класичної форми роману в прозі Дж.Фаулза (аналіз твору за вибором).
100. Риси поетики постмодерністської прози. Аналіз постмодерністського культового тексту (У.Еко, П.Зюскінд, М.Павіч, Дж.Барнс, М.Каннінгем за вибором студента).

Література

Підручники та навчальні посібники з літератури Середніх віків та Відродження

1. Зарубежная литература средних веков. Хрестоматия / сост. Б.И.Пуришев. М., 2002 (перше видання – М., 1974-1975)
2. Література західноєвропейського середньовіччя / під.ред.Висоцької Н.О.. - Вінниця, 2003.
3. Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження. – Львів, 1987

Підручники та навчальні посібники з історії зарубіжної літератури

ХУ11-ХУ111 ст.

1. История зарубежной литературы ХУ11 века / Под ред. М.В. Разумовской. – М., 1999.
2. История зарубежной литературы ХУ11 века / Под ред. Н.Пахсарьян. – М., 2005.

3. История зарубежной литературы XV11 века / Под ред. Л.В. Сидорченко. – М., 1999.
4. Соколянский М. Западноевропейский роман эпохи Просвещения. –К., Одесса, 1983.
5. Лімборський І. Просвітництво в дослідженнях англійських літературознавців кінця 90-х – 2000 рр.// Слово і час. – 2003.

**Підручники та навчальні посібники з історії зарубіжної літератури
XIXст.**

1. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література XIX століття (доба романтизму).-Тернопіль,2001.
2. История зарубежной литературы XIX века. Учебник/ под ред. Н.А. Соловьёвой.-М., Высш.школа,2005.
3. История зарубежной литературы XIX века. Учебник/ под ред. Е.М. Апенко.- М.,2001.
4. Методические рекомендации к самостоятельному изучению курса «История зарубежной литературы XIX века»/Сост. Л.И. Скуратовская, Н.Т.Пахсарьян, В.Д. Демченко.-Д., ДГУ,1989.
5. Мироненко Л.А. Художественный мир «личного романа» от Шатобриана до Фромантена.-Донецк, 1999.
6. Мироненко Л.А. XIX век: Франция. Учебное пособие. -Донецк,2003.

**Підручники та навчальні посібники з історії зарубіжної літератури
XIX-XX ст.**

1. История всемирной литературы: В 9 ч. М, Наука, 1983-1993, Т. 7, 8.
2. Зарубежная литература второго тысячелетия (1000-2000). Учебное пособие / Л.Л.Андреев, Г.К. Косиков, Т.Н. Пахсарьян и др./ ; М.: Высшая школа . 2001.
3. История зарубежной литературы к.XIX - нач. XX века./ Под ред. В.М.Толмачева. М., 2002.
4. История английской литературы: В 5 т. – М., 1957. – Т. 3.
5. История немецкой литературы: В 3 т. – М., 1986. – Т. 2-3.
6. История французской литературы: В 4 т. – М., 1959. – Т. 3.
7. Литературная энциклопедия терминов и понятий. Под ред. А.Н.Николюкина. – М., 2001.
8. Літературознавчий словник-довідник. – К., 1997.
9. Энциклопедия символизма. Живопись, графика и скульптура. Литература. Музыка. Под ред. Жана Кассу. – М.: «Республика», 1999.
10. Методические указания к изучению курса „История зарубежной литературы рубежа XIX - XX веков.“/ Сост. Скуратовская Л.И., Демченко В.Д., Никитина И.Я., Привалова Л.П. Дн-ск: ДГУ, 1993.
11. Пічугіна Т.Є. Із історії німецькомовної літератури XX ст., Дн-ськ: ДДУ, 2001.

Підручники та навчальні посібники з історії зарубіжної літератури XX ст.

1. Денисова Т.Н. Феномен постмодернізму: контури та орієнтири// Слово і час.- 1995, №2.
2. Жлуктенко Н. Англійський психологічний роман XX ст.-К.1996.

3. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм.-Харьков,2000.
4. Зарубіжна література ХХ ст..-К.,1998.
5. Зарубежная литература ХХ века./ В.М. Толмачев и др.-М., 2003.
6. Павличко С.Д. Статті та дослідження із зарубіжної літератури.-К.,1999.
7. Козлов А.С. Литературоведение Англии и США ХХ века.- Сімферополь,1994.

Програму обговорено та затверджено на засіданні

кафедри зарубіжної літератури ФУІФМ ДНУ імені Олеся Гончара,
протокол № 5 від «24» листопада 2015 р.

Завідувач кафедри
зарубіжної літератури, професор

Потніцева Т. М.